

FONS ROBERT GERHARD

● Biblioteca de l'IEV ●

Apunts biogràfics

El 29 de setembre de 1896 neix a Valls Robert Gerhard Ottenwaelder fill d'una família de pare suís i mare alsaciana, dedicats al comerç de vins a la capital de l'Alt Camp. Per tal de formar-lo per a fer-se càrrec del negoci, el seu pare l'envia el 1908 a Lausanne per a estudiar Comerç, però Robert Gerhard manifesta aviat la seva preferència per la música i als 17 anys, malgrat l'oposició paterna, es trasllada a l'Acadèmia Real de Munic.

En esclatar la I Guerra Mundial, torna i s'instal·la a Barcelona, on estudia piano amb Enric Granados a partir de 1915 i a la mort d'aquest, composició amb Felip Pedrell (1916-22). Viu entre Valls i Barcelona i mentre estudia, inicia els seus primers treballs professionals.

A la mort de Felip Pedrell i amb 25 anys Gerhard sent la necessitat d'ampliar la seva formació musical. Visita París, Alemanya, Madrid i Granada, on s'entrevista amb Manuel de Falla. Amb tot, no és fins el 1923 que viatja fins a Viena per a estudiar amb Schönberg, renovador del moviment musical i teòric del mètode atonal i dodecafònic. Seguint al mestre per Viena i Berlín coneix i fa amistat amb altres músics expressionistes, com Alban Berg i Anton Webern. Amb tot, Gerhard fa un ús personal i anti-dogmàtic del dodecafonisme, barrejant-lo amb la seva tradició més mediterrània.

Durant la seva estada a Viena, per tal de cobrir les seves despeses, Gerhard dóna classes de llengua castellana sota el pseudònim de Dr. Castells. És així com coneix la que serà la seva esposa, Leopoldin (Poldi) Feichtegger. El 1929 torna a Barcelona i el 1930 es casa amb la Poldi.

Des del 1930 fins a finals del 1938 resideixen a Barcelona. La situació econòmica dels primers anys va ser difícil, per la qual cosa va haver de dedicar-se a la traducció de llibres alemanys de música per a l'Editorial Labor, feina que compaginava amb els articles a la "Revista de Catalunya" i al setmanari "El Mirador" i amb la seva vocació de músic i compositor. El 1931 es nomena professor de música de l'escola normal de la Generalitat i a partir del 33 treballa a la secció de música de la Biblioteca de Catalunya, on desenvolupa importants treballs musicològics.

Gerhard està plenament vinculat al moviment cultural del seu temps. És fundador del Grup de Compositors Independents de Catalunya (1930), participa al Festival de la Societat Internacional de Música Contemporània-SIMC de Viena (1932). Presenta l'obra "L'alta naixença del rei en Jaume", basada en un poema de Josep Carner. Reb el Premi Isaac Albéniz (1935). Participa a la reunió de la SIMC a Barcelona (1936); Webern dirigeix la suite del seu ballet "Ariel" sobre un escenari de Foix i decorats de Miró. També el 1936 compon "Albada, Interludi i Dansa" i treballa en les "Soirées de Barcelona". El 1938 participa a la SIMC de Londres.

Poc abans de l'ocupació de Barcelona s'exilia primer a París, on coincideix amb Sert i Miró. Al juny de 1939 es trasllada definitivament a Cambridge on alguns amics seus professors li aconseguen un research grant.

És a Anglaterra on Gerhard, després d'uns anys difícils provocats per la II Guerra Mundial, aconsegueix el reconeixement merescut, i és també a Anglaterra on desenvolupa la part més important de la seva obra musical.

Robert Gerhard mor a Cambridge el 5 de gener de 1970, havent rebut el 1967 els títols de Commander of the British Empire i Doctor Honoris Causa per la Universitat de Cambridge i deixant, com a mínim, dues obres inacabades: la "Cinquena Simfonia" i "Leo".

Pel que fa a la seva obra, Gerhard és un músic modern. No conreà pas cap nacionalisme musical caducat, sinó que tractà els temes populars amb les tècniques musicals més avançades. En la dècada dels 50 s'interessa també per la pràctica de la música concreta i electrònica, experimentant amb els nous mitjans de reproducció, manipulació i organització de sons i complexos sònics. La seva riquesa d'invenció és viva en les seves obres, que són interpretades a tot el món.